

Warszawa, 26 lutego 2026 r.

BEOS-WP-265/26

Pan Poseł
Rafał Bochenek
Przewodniczący Komisji
do Spraw Petycji

Opinia prawna

na temat petycji nr BKSP-155-X-804/25 w sprawie wprowadzenia stałego świadczenia pieniężnego w wysokości 1600 zł. miesięcznie dla rodziców, którzy wychowali co najmniej dwoje dzieci pracujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

I. Treść i cel petycji

Przedmiotem petycji jest żądanie „podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do wprowadzenia stałego świadczenia pieniężnego w wysokości 1600 zł miesięcznie dla rodziców (...), którzy: 1. Wychowali co najmniej dwoje dzieci, 2. których dzieci pracują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 3. odprowadzają w Polsce podatki oraz wszystkie obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne”.

Wnoszący petycję w uzasadnieniu petycji podnosi „Rodzice wychowujący dzieci, które następnie podejmują legalną pracę w Polsce i zasilają system podatkowy oraz składkowy państwa, w sposób realny i mierzalny przyczynią się do stabilności finansów publicznych, w tym systemu emerytalnego i ochrony zdrowia. Obecny system prawny nie przewiduje trwałego mechanizmu rekompensaty dla takich rodziców, mimo, że: ponieśli oni wieloletnie koszty wychowania i edukacji dzieci, ich wysiłek wychowawczy przyniósł państwu konkretne korzyści fiskalne, w wielu przypadkach sami otrzymują niskie emerytury lub świadczenia. Proponowane świadczenie nie ma charakteru socjalnego, lecz ma charakter ekwiwalentny i systemowy, oparty na zasadzie sprawiedliwości międzypokoleniowej”.

II. Czy petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach)?

Wnoszący petycję nie wskazuje, w jakim akcie prawnym domaga się zmiany przepisów, jednakże należy uznać, że ewentualne wprowadzenie postulowanego rozwiązania wymagałoby

zmiany przepisów prawa o randze ustawy. Zgodnie z art. 95 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹, władzę ustawodawczą w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sejm i Senat. Stosownie do art. 118 ust. 1 Konstytucji inicjatywa ustawodawcza przysługuje m.in. posłom. Artykuł 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu² w związku z art. 112 Konstytucji precyzuje, że poselskie projekty ustaw mogą być wnoszone przez komisje sejmowe lub grupę co najmniej 15 posłów podpisujących projekt.

Uwzględniając powyższe należy uznać, że petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

III. Wymogi formalne (art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o petycjach)

Petycja spełnia wymogi formalne określone w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach³.

IV. Kwestie, które ekspert uznaje za istotne w związku z petycją

Przedmiotem żądania petycji jest żądanie wprowadzenia stałego świadczenia pieniężnego w wysokości 1600 zł. miesięcznie dla rodziców, którzy wychowali co najmniej dwoje dzieci pracujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podobne żądanie zostało sformułowane w petycji nr BKSP-155-X-539/25 w sprawie przyznania „dodatków pieniężnych 800+ dla emerytów za wychowanie dzieci”⁴. Przedmiotem tej petycji było żądanie zmiany przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁵ w taki sposób, aby wprowadzić dodatek pieniężny emerytalny z tytułu wychowania dzieci, który „przysługiwałby w kwocie 800 zł rodzicowi-emerytowi za każde wychowane i wykształcone dziecko w ilości co najmniej 2 dzieci, które pracują w Polsce i płacą podatki do budżetu państwa, a w przypadku wychowania przez małżeństwo jednego dziecka dodatek dla każdego z małżonków wynosiłby 400 zł”. Analiza treści obu petycji prowadzi do wniosku, że istotą żądania jest przyznanie świadczenia emerytom, którzy wychowali co najmniej dwoje dzieci, które pracują w Polsce, a w konsekwencji zasilają budżet państwa poprzez płacenie podatków i innych obowiązkowych świadczeń o charakterze publicznoprawnym, w szczególności wynikających z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych. Należy wskazać także na różnice pomiędzy przedłożonymi petycjami – w pierwszej petycji wnoszący petycję wskazał, iż domaga się nowelizacji ustawy o pomocy państwa w

¹ Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483.

² Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, tekst jedn. M. P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.

³ Tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870, dalej ustawa o petycjach.

⁴ Zob. petycją w sprawie przyznania emerytom dodatku za wychowanie dzieci (nr BKSP-155-X-539/25), dostęp na dzień 23 lutego 2026 r.: <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=PETYCJA&NrPetycji=BKSP-155-X-539/25>.

⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1576 ze zm.

wychowywaniu dzieci poprzez wprowadzenie 800 zł dla rodziców, którzy wychowali co najmniej dwoje dzieci, przy czym świadczenie to miałyby przysługiwać za każde wychowane dziecko, które spełnia ww. kryteria; zaś w drugiej petycji – wnoszący petycję nie wskazuje, w jakim akcie prawnym powinna być dokonana zmiana, jednakże domaga się wprowadzenia dodatku w kwocie 1600 zł emerytom, którzy wychowali co najmniej dwoje dzieci, spełniających ww. kryteria. Z powyższego wynika, że w obu petycjach został nieco inaczej ukształtowany mechanizm przyznawania świadczenia rodzicom, którzy ponieśli wiele kosztów i trudów wynikających z wychowania co najmniej dwójki dzieci.

Na posiedzeniu 8 października 2025 r. Komisja do spraw Petycji rozpatrując petycję nr BKSP-155-X-539/25 postanowiła wystąpić z dezyderatem do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁶.

Mając na względzie to, że żądanie wprowadzenia dodatku dla emerytów z tytułu wychowania co najmniej dwójki dzieci, które pracują na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, było już przedmiotem prac Komisji do Spraw Petycji należy zastanowić się nad możliwością zastosowania art. 12 ust. 1 ustawy o petycjach. Zgodnie z tym przepisem podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznane podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji. Jak wskazuje W.M. Hrynicki, regulacja ta „ma zapobiegać wielokrotnemu rozpatrywaniu tych samych spraw, wnoszonych w postaci petycji zarówno z pobudek pieniackich, jak i wynikających z niewiedzy. Temu ostatniemu zapobiegać ma także publikacja petycji na właściwych stronach internetowych”⁷.

Dla pozostawienia petycji bez rozpatrzenia konieczne jest, zgodnie z przytoczonym przepisem, spełnienie dwóch przesłanek, które określa się jako „tożsamość przedmiotowa” i „tożsamość podmiotowa”. Pierwsza z nich oznacza, iż konieczne jest, „aby ten sam podmiot rozpatrzył wcześniej już petycję w tej samej sprawie (tożsamość przedmiotowa). Nie znaczy to, że treść i układ petycji musi odpowiadać dokładnie treści i układowi petycji wcześniej załatwionej (forma), lecz tożsamy musi być w całości lub w części zakres petycji (materia)”⁸. Tożsamość podmiotowa sprowadza się natomiast do tego, by „petycję rozstrzygał ten sam podmiot właściwy, który rozstrzygał wcześniejszą petycję w tej samej kwestii”⁹. Nie ma przy tym znaczenia, czy

⁶ Zob. przebieg prac nad petycją w sprawie przyznania emerytom dodatku za wychowanie dzieci (nr BKSP-155-X-539/25), dostęp na dzień 23 lutego 2026 r.: <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=PETYCJA&NrPetycji=BKSP-155-X-539/25>.

⁷ W.M. Hrynicki, *Skargi, wnioski, petycje i inne interwencje obywatelskie*, Warszawa 2022, komentarz do art. 12 ustawy o petycjach, pkt 1.

⁸ A. Jakubowski, *komentarz do art. 12 ustawy o petycjach* [w:] S. Gajewski, A. Jakubowski, *Petycje, skargi i wnioski. Dział VIII Kodeksu postępowania administracyjnego. Ustawa o petycjach. Komentarz*, Warszawa 2015, nb. 2.

⁹ *Ibidem*, nb. 2.

„nowa petycja została wniesiona przez inny podmiot, czy też przez ten, którego petycję wcześniej rozpatrzono”¹⁰.

Aby pozostawienie petycji bez rozpatrzenia było dopuszczalne, nie może ona zawierać „nowych faktów lub dowodów nieznanymi podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji”. Problematiczne jest określenie wymogów dotyczących tych faktów lub dowodów. Zdaniem J. Jaśkiewicza irrelewantne jest, „czy są to dowody lub fakty istotne dla rozpatrzenia pierwszej petycji i czy istniały one w dacie jej rozpatrywania”¹¹. A. Jakubowski wskazuje natomiast, iż „nowe fakty lub dowody muszą mieć znaczenie z punktu widzenia treści petycji, a zatem powinny móc choćby potencjalnie doprowadzić do innego sposobu jej załatwienia niż w przypadku wcześniej załatwionej petycji w tożsamym przedmiocie. Warto zauważyć, że wystarczy, by składający petycję jedynie zadeklarował wspomnianą «nowość» dowodów lub faktów. Przepis ten traktuje bowiem tylko o powołaniu się na «nowe fakty lub dowody». To, czy są one rzeczywiście nowe – i w jaki sposób zdeterminują załatwienie kolejnej petycji – jest badane w ramach jej rozpatrywania. W innym przypadku doszłoby do paradoksalnego stanu, w którym – aby pozostawić petycję bez rozpatrzenia – podmiot musiałby uprzednio tę petycję rozpatrzeć, przynajmniej pod kątem nowych dowodów czy faktów”¹². Jak się wydaje, należy przyjąć drugą ze wskazanych koncepcji. W przeciwnym razie wystarczyłoby podać jakiegokolwiek nowe fakty, by petycja, będąca w istocie powtórzeniem jej poprzedniczki, musiała być rozpatrywana.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej petycji, należy stwierdzić, iż występuje w niej tożsamość podmiotowa z wcześniejszą petycją nr BKSP-155-X-539/25. Ze względu na merytoryczne rozpatrzenie poprzedniej petycji przez Komisję ds. Petycji, należy stwierdzić również tożsamość przedmiotową.

W związku z powyższym należy zbadać, czy w analizowanej petycji pojawiają się nowe fakty lub dowody, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o petycjach. Istotą obu petycji jest wprowadzenie dodatku dla rodziców, którzy wychowali co najmniej dwójkę dzieci pracujących w Polsce, a nieco odmienny mechanizm wyliczania tego świadczenia nie może być traktowany w kategorii „nowych faktów lub dowodów”. Powoływane w uzasadnieniu argumenty dotyczące tego, że trud rodziców, którzy wychowali co najmniej dwójkę dzieci, które obecnie pracują przyczynia się do stabilizacji finansów publicznych poprzez uiszczanie podatków i innych danin o charakterze publicznoprawnym, jak i argumenty „sprawiedliwości międzypokoleniowej”, są powszechnie znane i zbieżne z argumentami zawartymi w petycji nr BKSP-155-X-539/25, a zatem także nie spełniają kryterium „nowych faktów lub dowodów”.

¹⁰ J. Jaśkiewicz, *Ustawa o petycjach Komentarz*. LEX/el 2015, komentarz do art. 12, pkt 1.

¹¹ Ibidem, komentarz do art. 12, pkt 2.

¹² A. Jakubowski, *op.cit.*, nb. 3.

V. Wnioski

Istotą żądania petycji jest wprowadzenie dodatku dla rodziców, którzy wychowali co najmniej dwójkę dzieci pracujących w Polsce. Mając na względzie to, że żądanie to jest tożsame podmiotowo i przedmiotowo z żądaniem zawartym w petycji nr BKSP-155-X-539/25, które Komisja ds. Petycji rozpatrzyła występując z dezyderatem do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a w petycji nie zostały powołane „nowe fakty lub dowody” nieznane Komisji, petycję można pozostawić bez rozpatrzenia – art. 12 ustawy o petycjach. Przywoływany przepis pozostawia jednak podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji swobodę w zakresie podjęcia takiej decyzji. Gdyby więc Komisja podjęła decyzję o merytorycznym rozpatrzeniu petycji, zasadna wydaje się rekomendacja, aby na podstawie art. 126c ust. 3 pkt 5 Regulaminu Sejmu nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem petycji.

Autor:

dr Jolanta Waszczuk-Napiórkowska
Ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Piotr Chybalski
/podpisano elektronicznie/

*Deskryptory bazy REX: rodzice, emeryci i renciści, świadczenie rodzinne, petycja.
Weryfikacja: A. Tomaszewska*